

Výstava probíhá ve spolupráci s profesní asociací vydavatelů novin a časopisů v České republice – **Uníí vydavatelů**. Díky spolupráci se studentským spolkem **Fakescape** se můžete zúčastnit projektu „**Fakescape – unikni fake news**“, který učí kriticky přemýšlet o informacích, jež denně čteme a sdílíme na sociálních sítích. Moderní formou pojatá hra rozvíjí kritické myšlení a schopnost odhalovat, co je pravda a jak se nenechat napálit. Rezervovat své místo si můžete na <http://bit.ly/fakescape>.

The exhibition is being held in cooperation with the **Publishers Union**, a professional association of newspaper and magazine publishers in the Czech Republic. Our cooperation with **Fakescape**, a student association, gives you the opportunity to take part in a project called “**Fakescape – Unique Fake News**”, which teaches us how to think critically about the information we read and share on social media every day. It is a modern game that develops critical thinking and the ability to detect the truth and not to be hoodwinked. You can book a place at <http://bit.ly/fakescape>.

Místo konání | Location

Historická budova Národního muzea
Historical Building of the National Museum
Václavské náměstí 68, 110 00 Praha 1

Otevírací doba | Opening Hours

Po–Ne: 10.00–18.00 h
Mon–Sun: 10 am–6 pm

Dopravní spojení | Public Transport Connections

Metro: Muzeum (lines A and C)
Tram: Muzeum (11, 13)

Kontakt | Contacts

E: nm@nm.cz
T: +420 224 497 111
FB | IG: @narodnimuzeum

Informace o výstavách, akcích, vzdělávacích a doprovodných programech na: www.nm.cz.
Information on exhibitions, events, educational and accompanying programmes can be found on: www.nm.cz.

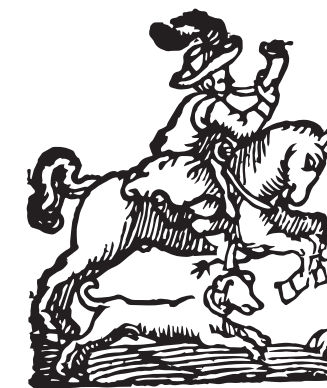
Ohodnoťte nás na portálu Do muzea!

NÁRODNÍ
MUZEUM

UNIE VYDAVATELŮ
DENÍKY | ČASOPISY | INTERNET

LABYRINT INFORMACÍ A RÁJ TISKU

VÝSTAVA K 300. VÝROČÍ VYDÁNÍ
PRVNÍCH NOVIN V ČESKÉM JAZYCE

Labyrinth of Information and Paradise of the Print
Exhibition to celebrate the 300th anniversary
of the first newspaper published in Czech

Od / from 17. 10. 2019

Před třemi sty lety se staly tři důležité události. Wolfgangu Amadeu Mozartovi se narodil tatínek. Daniel Defoe vydal knihu o Robinsonu Crusovi, námořníkovi z Yorku. A v Praze vyšly **první česky psané periodické noviny**. To je dobrý důvod si toto výročí připomenout a uspořádat výstavu o novinách a časopisech.

Víte, že od roku 2000 používají Češi ve svém mluveném jazyku slovo „médiá“ častěji než „noviny“? Co to znamená? Asi tolik, že přišla doba, kdy se vedle tisku, rozhlasu a televize (stará média) stala také internetová (nová) média – zpravodajské servery a sociální sítě – místem, kde lidé běžně hledají aktuální informace. To má ale i svá úskalí. Především je těžké v přemíře informací rozlišit, co je pravda, polopravda a co lež. Labyrint informací a také bohužel dezinformací je náš problém.

Výstavou o novinách a časopisech chceme připomenout, jak se noviny a časopisy za ty stovky let vyvíjely a proměňovaly. A že hodnověrnost jejich obsahu byla vždy závislá na těch, kteří je psali a vydávali. Za tu dlouhou dobu se novinářství po všech zkušenostech s cenzurou, politickou manipulací i komerčním soupeřením o čtenáře vypracovalo v profesionální činnost s etickými profesionálními pravidly. Novináři si jsou vědomi své zodpovědnosti. I když si o tom, jak ji dodržují, nemusíme dělat iluze, tak nejsou anonymní. Na rozdíl od mnoha informačních zdrojů internetové džungle. V té jen u nás odhadem působí na čtyřicet významnějších programově dezinformačních webů.

Na výstavě kromě českých i zahraničních novin a časopisů od 18. století do roku 1989 najdete také unikátní předměty, které se dochovaly po V. M. Krameriovi, K. Havlíčkovi, J. Johnovi, A. Laurinovi. Sáhnete si na tiskařské matrice, z nichž se tisklo na rotačce, uvidíte film z roku 1939 o tom, jak se tehdy dělalo novinářské řemeslo, a objevíte také přehledná data o současném vydavatelském odvětví.

1

Budete-li z výstavy odcházet s pocitem jisté nostalgie po starých papírových časech, nebudte smutní. Ty potištěné stránky, které jste viděli, získaly krásu svědků minulosti. Ale tisk není minulost. Je to živá přítomnost tisíců pravidelně vycházejících titulů novin a časopisů, které vás kvalitně, věrohodně a odpovědně informují, vzdělávají, baví, přináší specializované poznatky pro vaši práci nebo mimopracovní aktivitu.

2

Three important events happened 300 years ago. Wolfgang Amadeus Mozart's father was born. Daniel Defoe's novel about Robinson Crusoe, the seafarer from York, was published. **And the first Czech-language periodical newspaper was printed** in Prague. Which is a great excuse to commemorate this anniversary by holding an exhibition on newspapers and magazines.

Did you know that, since 2000, in their speech Czechs have been using the word “media” more frequently than “the press”? Why is that significant? It showed that internet (new) media – news servers and social networks – had joined the press, radio and television (the old media) as a source commonly used by people to look up current information. However, this situation does have its downsides. In particular, when there is such a surfeit of information, it is difficult to tell what is true, what is partly true, and what is a downright lie. This labyrinth of information and, sadly, disinformation can be a problem for us.

By organising this exhibition on newspapers and magazines, we want to show how periodicals have evolved and changed over the centuries. And that the trustworthiness of their content always depended on those who wrote and published them. Over the years, having grappled with all the experience of censorship, political manipulation and the commercial competition for readers, journalism has been honed into a professional activity abiding by professional rules of ethics. Journalists are aware of their responsibility. While no one is under any illusion as to how they may discharge that responsibility, the fact is that

they are not anonymous. Unlike the legions of information sources in the internet jungle. In the Czech Republic alone, it is estimated that some forty significant websites engage in systematic disinformation.

Besides Czech and foreign newspapers and magazines covering the period from the 18th century to 1989, the exhibition also has unique items on display that once belonged to Václav Matěj Kramerius, Karel Havlíček, Jaromír John and Arne Laurin. Touch a printing-matrix used to print from a rotary printing press, watch a 1939 film on contemporary journalism, and discover clearly ordered facts and figures about publishing today.

If you leave the exhibition feeling nostalgic about the old days when everything was on paper, don't be sad. The printed pages you have seen are wondrous witnesses of the past, but print itself has not been consigned to history. The press is still alive with thousands of regularly published newspapers and magazines produced to inform, educate, and entertain you, or provide you with specialised knowledge useful for your work or hobbies, all to a high-quality, trustworthy and responsible standard.

3

**1. Osobní předměty Václava Matěje Krameria (1753–1808).
Personal effects of Václav Matěj Kramerius (1753–1808).**

**2. Stereotypní odlitek sazby novinové stránky Národních listů z roku 1913 (oblá tisková forma pro rotační tisk).
Stereotype casting of a page of the newspaper Národní listy from 1913 (rounded mould for rotary printing).**

**3. Pracovní stůl Karla Havlíčka Borovského z pražské redakce Národních novin (1848–1850).
Karel Havlíček Borovský's desk from the Prague office of the newspaper Národní noviny (1848–1850).**